WSTĘP

W dniu 16 kwietnia 2003 r. w Atenach podpisany został traktat stanowiący o przystąpieniu do Unii Europejskiej dziesięciu państw Europy Środkowej i Wschodniej. Zgodnie z postanowieniem, 1 maja 2004 r. Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry stały się, po ratyfikacji traktatu przez wszystkie dotychczasowe kraje członkowskie oraz kraje kandydujące, członkami tego ugrupowania. Do tego momentu przygotowywały się obie strony. Dokonywane w ostatnich latach zmiany traktatów oraz regulacje prawa wtórnego podporządkowane były w dużej mierze perspektywie tego największego w dotychczasowej historii Wspólnoty poszerzenia. Jednocześnie przygotowujące się do włączenia w struktury unijne kraje Europy Środkowej i Wschodniej wprowadzały konieczne zmiany, dostosowujące je do funkcjonowania w nowych warunkach.

Polski kontekst poszerzenia Wspólnoty Europejskiej widoczny jest w czterech artykułach prezentowanego zeszytu naukowego. Poruszają one zagadnienia: instrumentów Narodowego Banku Polskiego, funkcjonowania Mechanizmu Kursowego ERM2, stabilności cen w obszarze funkcjonowania wspólnej waluty oraz finansowych konsekwencji poszerzenia i członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Tę część opracowania kończy artykuł dotyczący certyfikacji w Unii Europejskiej.

Korzyści wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej nie można określać jedynie wielkością pomocy finansowej, swobodą przepływu osób, towarów, usług i kapitału czy nawet samym faktem uzyskania obywatelstwa europejskiego. Członkostwo we Wspólnocie Europejskiej to przede wszystkim nowe impulsy rozwoju, to motywacja do podejmowania nowych wyzwań, pokonywania barier i modernizowania naszego kraju. Oznacza ono też, co jest niezwykle istotne, iż Polska stanie się jednym z elementów systemu podejmowania decyzji w Unii Europejskiej. W procedury podejmowania decyzji angażują się przede wszystkim instytucje wspólnotowe. Coraz bardziej aktywne na arenie europejskiej stają się jednak również władze terytorialne, to znaczy regionalne i lokalne. Zagadnienie to, nabierające coraz większego znaczenia, poruszane jest w artykule dotyczącym uwarunkowań aktywizacji władz terytorialnych w Unii Europejskiej.

Pozostałe artykuły, tworzące prezentowany zeszyt, omawiają równie ważne, tak dla samej Wspólnoty, jak i rozwoju obecnych i nowych krajów członkow-

skich aspekty jej funkcjonowania, takie jak konkurencyjność Unii Europejskiej w kontekście poziomu wykształcenia, polityka konkurencji Unii Europejskiej, znaczenie gron przemysłowych w rozwoju regionów, synchronizacja cykli regionalnych czy wreszcie zmiany struktury zatrudnienia. Jeszcze inną płaszczyznę rozważań ukazuje artykuł przedstawiający politykę wspierania internacjonalizacji małych i średnich przedsiębiorstw w Niemczech, co ma szczególne znaczenie w kontekście jednolitego rynku europejskiego i może być wskazówką dla działań podejmowanych w tym zakresie w Polsce.

Poszczególne opracowania, składające się na trzeci tematyczny zeszyt naukowy, mają różny zakres przedmiotowy, przestrzenny i czasowy. Część z nich jest kontynuacją badań prowadzonych przez autorów i przedstawionych w dwóch poprzednich zeszytach *Unia Europejska – Polska, polityka, regulacje i sposoby działania* oraz *Unia Europejska – współzależności i efekty jej polityki*, część została zainspirowana poprzednimi artykułami. Mamy nadzieję, że i ten zeszyt stanie się, dzięki różnorodności podjętych w nim tematów, zachętą do dalszych badań, nie tylko pogłębiających omawiane zagadnienia, lecz również podejmujących i rozwiązujących kolejne problemy badawcze.

Ewa Małuszyńska